

Xavier Tedó

26/09/2015

Diari Ara

Educar la canalla en el valor de l'amistat

Els pares juguen un paper important a l'hora de potenciar algunes habilitats socials que ajudaran els seus fills a fer amics que conservaran durant molts anys

“L’amic és el meu altre jo, sense amistat l’home no pot ser feliç”. Aquesta sentència d’Aristòtil és una de les cites que la professora i orientadora familiar Victòria Cardona utilitza en el seu últim llibre, *Teixint el tapís de l’amistat* (Editorial Meteora), que dóna pautes als pares perquè els seus fills facin amics utilitzant llibres, pel·lícules i vivències pròpies. L’autora coincideix amb el filòsof grec que amistat i felicitat són dos conceptes que van units: “L’amistat és un valor preuat que ens fa feliços i, la felicitat, tots la cerquem. La vida s’il·lumina quan tenim bons amics”. Però, ¿podríem viure sense

amics? “Potser sí, però, com que som éssers socials per naturalesa, tenim necessitat d’obrir la nostra vida als altres i, en l’amistat, hi trobem una forma d’obrir-la que és benefactora”.

Ho avala, a parer de Cardona, que la majoria de nosaltres, en una escala de valors, situaríem l’amistat en un dels primers llocs: “El que es valora és tenir bones relacions interpersonals, la persona que té amics és feliç perquè està acompanyada. No es pot anar sol per la vida i qui ho fa és perquè no sap conviure amb la gent que l’envolta”. En qualsevol cas, l’assessora familiar deixa clar que “no existeixen les persones tòxiques, sinó comportaments tòxics, i la lleialtat, la discreció i tenir les espatlles ben cobertes allunyen aquesta toxicitat”. Amb la voluntat de fer un homenatge a l’amistat, un valor que, segons Cardona, no ha rebut des de casa tota la prioritat que calia perquè els pares s’han centrat en altres objectius educatius, aquest llibre és un manual per aprofundir en les relacions interpersonals.

La família, com a principal agent educador dels fills i de la seva socialització, juga un paper determinant a l’hora de millorar les relacions d’aquests amb els seus amics: “Els pares han de ser un referent d’amistat. Jo, de petita, no vaig sentir cap crítica a casa a ningú. El meu pare sempre deia que respectéssim els que eren diferents i això m’ha ajudat molt”. El nostre exemple, doncs, esdevé clau, com també la llibertat. “Els fills han de veure que obrim les portes de casa als seus amics i, quan són adolescents, si consideres que tenen amics que els poden perjudicar, tractar-los i conèixer-los perquè sovint t’adones que són millors del que et pensaves. Conèixer els amics del teu fill és essencial, l’amistat és lliure i ells l’han de poder d’exercir, i si s’han equivocat ja ho veuran”.

Tenir una actitud positiva davant la vida és una condició indispensable per poder fer arrelar l’amistat. “Una actitud positiva encomana benestar en l’àmbit familiar i prepara els fills per viure l’amistat”, explica l’autora, que afegeix que “si els lleguem queixes tindran una actitud negativa que repercutirà en la dificultat de fer amics”.

Confiança en un mateix

Aquesta actitud positiva ens condueix a una de les habilitats més importants: la resiliència, que és la capacitat per superar un mateix els entrebancs de la vida i sortir-ne reforçat. Educar les emocions des de ben petits resulta del tot necessari en la construcció de les futures amistats perquè el coeficient emocional pesa més que no pas el coeficient intel·lectual. Estimar i valorar els fills tal com són és la base de la felicitat perquè la confiança en si mateixos els farà més segurs en les seves relacions. Sense autoestima els incapacitem per viure plenament l'amistat.

“Per ser feliços ens hem d'acceptar i acceptar també la manera de ser del fill. Tots tenim defectes i els fills han de veure que no som perfectes”, afirma Victòria Cardona.

L'assertivitat, que indica confiança en un mateix, és una altra de les pedres angulars que ens ajudaran a conservar les amistats durant molts anys: “Un infant segur és més atractiu per tenir amics”. Una assertivitat que es fonamenta en el respecte, que els pares han d'exercir també deixant que el fill esculli les activitats extraescolars o els amics que desitgi, perquè l'amistat s'ha de triar lliurement. Els fills, alhora, han de ser atents amb les persones del seu entorn corregint-les quan calgui. “Ser lliure és el quid de la qüestió. Si el domines i no li deixes fer res, sobreprotegint-lo, anul·les les seves iniciatives, la seva creativitat. Se'ls ha de deixar que facin els seus amics de la mateixa manera que mai boicotejaries les seves relacions amoroses”.

Saber escoltar i tenir empatia també és indispensable: “Cal deixar clar als nostres fills que no sempre tenim la raó, que han de cedir. Quan un es vol imposar i ho demana de males maneres ha d'entendre que aquest comportament inadequat li dificultarà tenir amics. Cal encaminar les emocions perquè, a l'adolescència, aquesta actitud no vagi a més, tenint present que d'una emoció dolenta en surt una oportunitat per educar”.

Amistats còmplices

Cultivar la bondat dels nostres fills integrant la compassió, el perdó i les necessitats dels altres contribueix a teixir la complicitat de l'amistat, que s'ha de demostrar dia a dia amb fets i no només amb paraules. “La disponibilitat i la generositat són intrínseques a

l'amistat, que requereix un esforç de deixar el que estàs fent per acompanyar o trucar a un amic. L'amistat no és l'amor, però té qualitats semblants", apunta Cardona.

L'autenticitat d'una amistat també es basteix amb la sinceritat: "Sense no podríem tractar ni conèixer totalment l'amic, ni l'amic ens podria conèixer a nosaltres". També amb la discreció: "Per explicar les nostres intimitats necessitem tenir la seguretat que el vincle de confiança amb l'amic o amiga és prou fort perquè ens compregui i sigui discret".

Altruisme

Si l'amistat ha de ser lliure, recíproca o desinteressada no hi tenen cabuda defectes com l'egoisme. Tampoc l'enveja, que els pares han de mirar de transformar en admiració. Un bon sistema, segons l'assessora familiar, "és alegrar-se dels èxits dels altres i preguntar amigablement com s'ho fan per aconseguir-los". En confluència amb l'enveja, l'orgull és l'altre defecte que cal desterrar per llaurar l'amistat perquè ningú voldrà ser amic de qui es pensa que està per damunt de tots. La comoditat és, a parer de l'escriptora, l'últim element que cal combatre, perquè no serveix de res criticar els altres si no es mou un dit.

La gelosia entre germans, en canvi, entra dins de la lògica perquè, com sosté la docent, "és la conseqüència normal de trobar un competidor de l'afecte dels pares". Davant d'aquest escenari, advoca per prevenir els canvis i evitar comparacions o elogis en veu alta.

El joc esdevé un gran aliat per treballar el valor de l'amistat perquè les criatures aprenen a compartir, una acció necessària per viure l'amistat: "El joc té molta importància en l'amistat. El primer amic d'un nen són les seves joguines i quan aprèn a compartir-les fa els seus primers amics". Això no significa que tingui clar el concepte d'amistat. No és fins que tenen set o vuit anys que entenen el valor de l'amistat, que aprenen a pensar en l'altre. Abans es poden posar les bases per teixir un tapís que difícilment es trencarà.